

El punt de vista

COMPLIR LA LLEI

S'ha d'investigar amb el mateix afany la relació Aukera Guztiak-ETA que les denúncies de tortures

JAVIER
Eizo*

Segons l'Audiència Nacional i el fiscal general de l'Estat, hi ha diversos indicis que relacionen la candidatura Aukera Guztiak amb Batasuna. La policia també ha trobat «vincles» entre avalistes d'aquesta candidatura i la *kale borroka*.

El Govern central, segons ha assenyalat la vicepresidenta, **María Teresa Fernández de la Vega**, després del Consell de Ministres de divendres 18 de març, ha decidit, òbviament, fer complir la llei i, en conseqüència, promoure «accions judicials dirigides a anul·lar la proclamació de les candidatures que pretenguin continuar o succeir» les ja il·legalitzades HB, Euskal Herritarrok (EH) i Batasuna, segons la llei de partits polítics.

Difícilment es pot dubtar de la relació entre Aukera Guztiak amb Batasuna. I molt menys encara negar la relació estructural (no accidental) entre ETA i HB, cosa que no vol dir que siguin el mateix. És difícil trobar algú a Euskadi, sigui nacionalista o no ho sigui, que dubti de la relació orgànica entre ETA i Batasuna. I si tenia dubtes de la relació d'Aukera Guztiak amb Batasuna, per tant

amb ETA, la decisió dels promotors i caps visibles d'Aukera Guztiak de no citar expressament ETA, i limitar-se a afirmar que estan «en contra de la conculcació de tots els drets civils i polítics», no fa sinó augmentar-los. **Zapatero** ho va posar molt fàcil diumenge passat. N'hi hauria prou només amb tres paraules –«condemnem el terrorisme»– perquè es poguessin presentar a les eleccions. ¿Per què no les pronuncien?

L'ATZAR HA volgut que, amb la premsa d'aquest cap de setmana, es vengués l'*Informe 2004, Tortura a Euskal Herria*, del col·lectiu Torturaren Aurkako Taldea (TAT). Certament, els que ja tenim molts anys estem previnguts davant d'aquestes denúncies. Recordem aquell llibre que va editar **François Maspéro** els anys 70 sobre la tortura al País Basc, ple d'inexactituds si no de pures invencions.

És cert també que en les publicacions actuals, com aquesta del 2005 de TAT, no hi ha cap menció de les tortures que ETA ha infligit i continua infligint a tants ciutadans bascos. Han d'entendre, doncs, que els seus testimonis, fins i tot els que puguin ser veraçs, perdin força probatòria i, encara pitjor, puguin ser llegits com a mer material de propaganda. Però s'ha d'anar més enllà.

A la pàgina 163 transcriuen aquesta afirmació, del 10 de juliol del 2004, de **Juan Fernando López Aguller**, ministre de Justícia: «El cent

per cent de les denúncies de tortura són falses». Els redactors de TAT li contesten dient que «és un mentider pocavergonya». I afegeixen, tot seguit: «Pot ser que algú es querelli contra TAT. Pot ser que el mateix ministre es querelli contra TAT per l'afirmació que acabem de fer. Ho assumim. Almenys servirà per parlar sobre la tortura, servirà perquè, sense cap rubor, sense cap vergonya, el ministre torni a afirmar que les denúncies de tortures són falses».

Tinc la convicció personal, avalada amb indicis racionals, que darrere d'Aukera Guztiak hi ha el Moviment d'Alliberament Nacional Basc

Ningú nega els vincles entre etarres i batasunes, però això no vol dir que siguin el mateix

(MLNV). Com tinc també la convicció personal que la tortura contra detinguts bascos és una realitat avalada també amb indicis racionals i, en el passat, amb condemnes judicials. La meua pregunta és per què la justícia espanyola té avui tant afany a indagar la primera cosa, la relació entre Aukera Guztiak i ETA i l'MLNV, i tan poc a indagar la segona, l'existència de tortures contra detinguts bascos.

I em pregunto on s'incompleix més la llei, què és el que lesiona més l'Estat de dret: que un grup terrorista promogui o avaluï la decisió d'uns ciutadans a presentar-se al veredict

de les urnes en unes eleccions democràtiques o que l'Estat, en els seus òrgans judicials, ignori les acusacions de tortura, tortura infligida, afirmen els detinguts, per part dels seus mateixos òrgans policials.

L'ESTAT NO es pot limitar a posar tota la carn a la graella per impedir que uns ciutadans puguin estar representats en els òrgans de representació popular, oblidant a més a més que fa 20 anys que es volia exactament el contrari i que va ser suficient la fórmula proposada per **Txema Montero** d'acatament a la Constitució «per imperatiu legal» perquè fossin presents al Parlament espanyol, a les Corts Generals a Madrid. Ja sé que dir això és, en aquests moments, una pena perduda darrere la llei de partits polítics, encara que convé que es recordi.

Però l'Estat sí que pot posar, i ho ha de fer, tota la carn a la graella per estudiar les denúncies de tortura i obrar en conseqüència. Si són falses, que caigui el pes de la llei sobre els denunciants. Però, si són certes, que caigui, encara amb més raó, ja que es tracta de funcionaris de l'Estat, el pes de la llei sobre els torturadors i les seves tapadores. El que no s'hi val és mirar cap a un altre costat. S'ha d'aplicar la llei, sí, però tota la llei. ■

*Catedràtic de Sociologia de la Universitat de Deusto.